

Motion till riksdagen 2022/23:1265

av **Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)**

Löpande och transparent redovisning av korruptionsärenden vid svenska utrikesmyndigheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en löpande och mer transparent redovisning av anmälda oegentligheter vid utlandsmyndigheterna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga tydligare riktlinjer till Riksrevisionen om riskområden och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Motivering

Till följd av en medial genomgång av korruptionen vid svenska konsulat och ambassader redovisade Riksrevisionen under våren 2018 en granskning av skyddet mot oegentligheter inom migrationsverksamheten vid utlandsmyndigheterna. Under den redovisade perioden har anmälningarna gradvis ökat och de senaste två åren står för fler än hälften av de anmälningar som gjorts sedan 2014.

Av Riksrevisionens rapport framgår att flertalet anmälningar gällde påståenden om att personal vid utlandsmyndigheter krävt muta för att sökanden ska få intervjuetid i viserings- och uppehållstillståndsärenden. Därutöver hade anmälningarna gällt påståenden om krav på muta för att sökande ska få gynnsamt beslut i viserings- och uppehållstillståndsärenden, jäv i handläggningen av uppehållstillstånds- och viseringsärenden, felaktiga avgifter i uppehållstillståndsärenden, försvunna viseringsmärken, viseringsbeslut som har fattats på oriktiga grunder och otillåtna slagningar i Migrationsverkets ärendehanteringssystem. Granskningen visade i det stora hela på ett antal allvarliga brister i hanteringen av migrationsverksamheten och regeringen återkom sedan med åtgärder för att stärka skyddet mot korruption så centrala delar ansågs för svagt trots tidigare åtgärder.

Dessvärre saknas det idag någon komplett sammanställning av uppgifter om vilka utlandsmyndigheter anmälningarna rör. För att få detta redovisat krävs en genomgång av de enskilda akterna vid Utrikesdepartementet, vilket alltså måste göras separat vid enskilda granskningar. En sådan genomgång genomfördes av Riksrevisionen som kunde konstatera att det rörde sig om totalt 13 utlandsmyndigheter som berörts av anmälningarna, främst i Mellanöstern, Asien och Afrika.

De senaste anmälningarna som gjorts har berört utlandsmyndigheter med ett högt söktryck på migrationssidan (exempelvis Teheran, Istanbul, Abuja och Addis Abeba). Det berör således områden som är svåra att arbeta i, varför transparensen och kontrollrutinerna blir extra viktiga och varför mörkertalen mycket väl kan vara väldigt höga. De utredningar som genomförs måste ske på ett oberoende och rättssäkert sätt, utan risk för påverkan, och människor som känner sig utsatta för korruption vid våra utlandsmyndigheter måste känna att deras fall tas på allvar.

Regeringen bör möjliggöra för att öka transparensen av anmälningar gentemot utlandsmyndigheter genom en löpande redovisning av korruptionsärenden på våra respektive konsulat eller ambassader. Riksdagsstyrelsen bör även ge tydligare riktlinjer till Riksrevisionen om att särskilt rikta in sin granskning till de besittningar som bedöms vara riskområden för korruption.

Markus Wiechel (SD)

Alexander Christiansson (SD)